

Vastine tarkastuslautakunnan vuoden 2024 arviointikertomuksesta

Aluehallitus 08.09.2025 § 280

Valmistelija toimialajohtaja Jussi Savola, puh. 040 330 5512, jussi.savola@omahame.fi

Selostus Tarkastuslautakunta on kokouksessaan 15.5.2025 § 41 hyväksynyt vuoden 2024 arviointikertomuksen. Aluevaltuusto on käsitellyt asiaa 27.5.2025 § 27 ja päätti merkitä vuoden 2024 arviointikertomuksen tiedoksi ja että aluehallitus antaa aluevaltuustolle hyvinvointialuelain mukaisen vastineen arviointikertomuksessa esitettyihin kysymyksiin syyskuun loppuun mennessä.

Arviointikertomuksen toisessa luvussa tarkastuslautakunta esittää kolme kysymystä aluehallitukselle. Kysymykset ovat seuraavat:

Kysymys 1

Sidosyksikköhankintojen laillisuuteen ja tarkoituksenmukaisuuteen on kiinnitetty paljon huomiota valtakunnallisesti. Valtiontalouden tarkastusvirasto on alkuvuodesta 2025 aloittanut hyvinvointialueilla aiheesta laillisuustarkastuksen. Sidosyksikköasemia riskeineen on käsitelty myös tarkastuslautakunnan arvioinneissa. Aluehallitus totesi vastineessaan vuoden 2023 arviointikertomukseen, että hyvinvointialueella laaditaan yhtiökohtaisia riskienhallintasuunnitelmia, joilla osaltaan varaudutaan lainsäädännön mahdollisiin tiukennuksiin.

Tarkastuslautakunta kysyy aluehallitukselta, miten yhtiökohtaisten riskienhallintasuunnitelmien valmistelu konkreettisesti etenee ja missä tilanteessa suunnitelmien kanssa ollaan tällä hetkellä? Onko suunnitelmissa noussut hyvinvointialueen palvelutuotannon kannalta kriittisiä uusia asioita esille?

Kysymys 2

Tarkastuslautakunta selvitti osana terveydenhuollon toimialan arviointia HaiPro-ilmoitusten lukumäärää ja käsittelyä hyvinvointialueella. Ilmoitus tarkoittaa potilas- ja asiakasturvallisuutta vaarantavien tapahtumien raportointia. HaiPro-järjestelmässä ilmoitetaan sekä varsinaiset haittatapahtumat että läheltä piti -tapahtumat.

Tarkastuslautakunta havaitsi järjestelmästä saadusta tiedosta, että ilmoitusten lukumäärä kasvoi terveydenhuollon toimialalla 37 % vuodesta 2023 vuoteen 2024. Kasvua oli yhteensä 1 142 ilmoitusta. Suurinta kasvu oli lääke- ja nestehoitoon tai varjo- tai merkkiaineeseen liittyvissä poikkeamissa sekä tiedonkulkuun tai tiedonhallintaan liittyvissä poikkeamissa.

Tarkastuslautakunta kysyy aluehallitukselta, mikä selittää näin ison kasvun potilas- ja asiakasturvallisuutta vaarantavien tapahtumien tilastossa? Onko tilastotieto luotettavaa?

Jos tilastointi on luotettavaa, mistä kasvu on seurausta? Millaisiin toimenpiteisiin asian tiimoilta aiotaan ryhtyä tai on jo ryhdytty?

Kysymys 3

Valtiontalouden tarkastusviraston tarkastuksessa havaittiin päättyneellä tilikaudella, että nuorten mielenterveys- ja päihdepalvelujen ikärajat eivät perustu lääketieteelliseen näkemykseen nuoruusiästä, joka on aivojen kehityksen kannalta noin ikävuodet 12–22. Kanta-Hämeen hyvinvointialue katsoi tähän liittyvässä VTV:lle antamassaan lausunnossa, että nuorten palvelujen kohdentaminen niille ikävuosille olisi vaikeasti toteutettavissa, sillä se tarkoittaisi resurssien siirtämistä psykiatrialta nuorisopsykiatrialle. Hyvinvointialueen mukaan tärkeämpää on huolehtia siitä, että hoidon jatkuvuudessa ei ole katkoksia siirryttäessä palvelusta toiseen.

Tarkastuslautakunta kysyy aluehallitukselta, millaisia riskejä, tai jo todettuja haittoja, Oma Hämeessä on tällä hetkellä hoidon laadun ja jatkuvuuden suhteen silloin, kun nuori siirtyy iän karttuessa aikuispsykiatrian palveluihin, mutta ei vielä lääketieteellisen ajattelun mukaan ole aikuisiässä?

Onko mielenterveys- ja päihdepalveluissa sellaisia kriittisiä ongelmakohtia, joissa palvelua olisi sittenkin tuloksellisempaa järjestää perustuen lääketieteelliseen näkemykseen nuoruusiästä? Jos on, niin millaisia muutoksia rakenteeseen kannattaisi tehdä?

Hyvinvointialueesta annetun lain 125 §:n 5 momentin mukaan aluehallitus antaa aluevaltuustolle lausunnon toimenpiteistä, joihin arviointikertomus antaa aihetta.

Lautakunnat ovat käsitelleet tarkastuslautakunnan arviointikertomusta. Lautakuntien päätökset ovat liitteenä.

Arviointikertomuksessa on lisäksi esitetty yksittäisiä huomioita, havaintoja ja suosituksia eri toiminnoista. Nämä seikat otetaan huomioon toimialojen kehitystyössä.

Konserni- ja tukipalvelujen toimiala on valmistellut vastineen tarkastuslautakunnan esittämiin kysymyksiin. Vastine on liitteenä. (JS)

Hyvinvointialuejohtajan sijaisen päättöesitys

Aluehallitus päättää antaa tarkastuslautakunnan arviointikertomuksesta liitteenä olevan vastineen ja toimittaa sen edelleen aluevaltuustolle tiedoksi.

Käsittely

Keskustelun aikana Erja Hirviniemi teki Johanna Häggmanin kannattamana seuraavan muutosesityksen: "Esitän, että AH toteaa että kriittisiin henkilöstövajeisiin pyritään palaamaan vuoden 2026 budjetin yhteydessä."

Puheenjohtaja totesi aluehallituksen kannattavan yksimielisesti Erja Hirviniemen muutosesitystä siten, että se lisätään aluevaltuustolle annettavan vastineen kohdan 3 loppuun.

Päätös

Aluehallitus päätti antaa tarkastuslautakunnan arviointikertomuksesta liitteenä olevan vastineen muutettuna siten, että vastineen kohdan 3 loppuun lisätään lause "Aluehallitus toteaa, että kriittisiin henkilöstövajeisiin

pyritään palaamaan vuoden 2026 budjetin yhteydessä”, ja päätti toimittaa vastineen edelleen aluevaltuustolle tiedoksi.

Toimialajohtaja Jussi Savola toimi kokouksessa tämän asian osalta esittelijänä.

Täytäntöönpano

Muutoksenhaku Ei muutoksenhakuoikeutta

Aluevaltuusto 30.09.2025 § 75
11149/02.01.00/2025

**Aluehallituksen
päättösesitys**

Aluevaltuusto päättää merkitä tarkastuslautakunnan arviointikertomuksen johdosta annetun vastineen tiedoksi.

Päätös Aluevaltuusto hyväksyi päätösesityksen.

Täytäntöönpano asiaote / tarkastuslautakunta

Muutoksenhaku Ei muutoksenhakuoikeutta